

Ptujski TE DNIH

Štev. 12

Cena 15 din

PTUJ, 27. marca 1959

Letnik XII

Vsa zemlja mora biti najracionalneje izkoriščena

Oba zborna Občinskega ljudskega odbora Ptuj sta 18. marca t. l. obravnavala problematiko kmetijstva v ptujski občini glede na stanje, ki ga je prikazal Svet za kmetijstvo in gozdarstvo ter glede na razpravo odbornikov o potrebah in načrtih našega kmetijstva, o pogodbenem sodelovanju z zadružno, o izobraževanju mladine, ki živi in dela v kmetijstvu ter o drugih vprašanjih. To vprašanje sta obravnavala na skupnih sejih ter obenem podprtala nujnost doslednega izvajanja 9. člena zakona o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč (Uradni list LRS, št. 40/31. 10. 1957). Ta zakon daje za kmetijstvo pristojnemu upravnemu odboru pravico odrediti družbenemu ali zasebnemu lastniku kmetijskega zemljišča, ki zaradi slabe priprave, obdelave, dosegne kultur ali zaradi splošnega zamarnjanja ni dosegel povprečnega pridelka, da mora v naslednjem obdelovalnem letu uporabiti določena agrotehnična sredstva, izvršiti določene agrotehnične postopek, uporabiti določene vrste semen in vrstite poseve tako, da bo pri posameznih kmetijskih kulturnih dosegel povprečen pridelek.

Ptujska občina ima 41.654 ha kmetijske površine ali 64,8 %, od katere upravlja in obdeluje družbeni sektor 3674 ha, zasebni pa 37.780 ha. Na gozdove odpade 29,7 %.

Kmetijstvo je druga največja gospodarska dejavnost v občini. Nanj odpade 11,17 % celotnega družbenega proizvoda v občini. Do 1961. leta bi morali tudi v njem doseči velik korak naprej ob podpori in pomoči gospodarsko okrepljenih kmetijskih zadruž, ob sodelovanju zasebnih kmetijskih proizvajalcev s kmetijsko zadružo in ob uporabi večjih investicijskih sredstev, melioracijah zemlje in podobnem.

Na posvetovanjih s kmetijskimi proizvajalci v zvezi s pogodbenim sodelovanjem z zadružo na raznih območjih v občini se je izkazalo, da si velik del kmetovalcev prizadeva dosegči čimboljše hektarske donose in ne posluša nikakih strašenj v zvezi s pogodbenim sodelovanjem. Na sestankih pa so si vzeli besed tudi posamezniki, ki zatrjujejo, da ne rabijo več pridelka kot ga da sedaj njihova zemlja, da jim ni do višjih hektarskih donosov in do boljšega načrtnega dohodka in podobno. Po sklenjenih pogodbah za sodelovanje s kmetijsko zadružo se zopet

vidi, da je večina kmetovalcev dosegla, da je naša zemlja sposobna dati mnogo večji pridelek, če je pravilno obdelana, gnojena, če je posejano kvalitetno semeno in če so rastline pravilno in pravočasno zaščitene proti škodljivcu. Sklenili so pogodbne in delijo s kmetijsko zadružno skrb za boljši pridelek in tudi dohodek, kot so se domenili po pogodbi.

Zakon o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč zasleduje cilj, da se zagotovi družbena stabilnost sredstev, ki se vlagajo v kmetijstvo in poveča kmetijsko proizvodnjo ter obvezuje lastnike kmetijskih zemljišč zaradi splošne koristi in gospodarske pomembnosti zemlje, da morajo kmetijska zemljišča tako obdelati, da bodo kar najbolj racionalno izkoriščena. Njive, vinogradi, sadovnjaki, trav-

niki, košenice in pašniki bi morali biti tako obdelani, pognojeni, posejani in zaščiteni proti škodljivcu, da bi bila zagotovljena povsod vsaj tolikšna proizvodnja, kot je glede na klimatske razmere, sestavljata tal in lego zemljišč v tem krajtu povprečno dosegiva.

Na seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Ptuj, 18. marca t. l., je poleg Svet za kmetijstvo in gospodarstvo nekaj odbornikov nakazalo, da je povsod nekaj kmetovalcev, ki se ne zmenijo za to, da bi tudi njihovo zemljišče določilo vsaj povprečno proizvodnjo. Pri takih posameznikih bi moral občinski ljudski odbor uporabiti določilo omenjenega zakona, ki pravi, da je možen začasen odziv neobdelanih zemljišč po zakonu o obdelovanju neobdelanih zemljišč. (Ur. l. FLRJ, št. 12/1957)

v primerih, kjer lastnik po preteklu obdelovalnega leta v določenem roku ne izvrši ukrepov, ki so potrebni, da se doseže povprečen pridelek. Kot že rečeno velja to določilo za njive, vinograde, sadovnjake in travnike ne glede na to, ali so v upravi in hasnovanju družbenega ali zasebnega sektorja.

Razprava na seji obeh zborov 8. marca t. l. je bila prav živahnja in so odborniki opisali razne izkušnje v zvezi s sodelovanjem s kmetijsko zadružno in pri tem nakazali, da se zadružna-kmetijska pospeševalna služba ponekod že dobro uveljavlja in da bodo letosne izkušnje še bogatejše, saj je tudi število pogodb večje ter večja površina zemljišč, ki bodo obdelana, gnojena, posejana in novogovana v okviru pogodbenih obveznosti in pravic.

Volitve odbornikov občine Ptuj na priključenih področjih

občine Ptuj 40 odbornikov. V volilnih enotah št. 38 do 50 pa na območju bivše občine Goriščica izvoljenih 13 novih odbornikov. V volilnih enotah št. 51 do 57 na priključenem delu območja bivše občine Lešje pa bo izvoljenih 7 odbornikov. Območja, ki jih zajema posamezne volilne enote v bivši občini Goriščica in Lešje, točno označuje sklep občinskega odbora Ptuj, sprejet na seji dne 18. marca 1959.

Za volitve članov zборa proizvajalcev je bila občina Ptuj razdeljena na 32 volilnih enot. V proizvajalski skupini industrije, trgovine in obrti je bilo v 16 volilnih enotah izvoljenih 24 odbornikov. V volilni enoti št. 17 je izvoljen en odbornik na priključenem delu območja bivše občine Lešje, pa bo izvoljenih 7 odbornikov. V proizvajalski skupini kmetijstva je bilo v volilnih enotah št. 20 do 25 izvoljenih 6 odbornikov na območju občine Ptuj. V volilnih enotah št. 26 in 27 sta bila izvoljene 2 odbornice na priključenem delu območja bivše občine Lešje. V volilnih enotah št. 28 do vključno 32, ki jih sestavljajo kmetijske organizacije na priključenem delu območja bivše občine Goriščica in Lešje, pa bo izvoljenih 5 odbornikov.

Navedeni seji 18. marca so dobili vsi odborniki zaradi lažje orientacije na terenu in za pravilno poučitev volilnih komisij izvod sklep s točno obeležbo območij vseh volilne enote in z določitvijo števila odbornikov, k bodo izvoljeni v posameznih volilnih enotah na območju bivših občin Goriščica in Lešje.

Na volitvah volilcev so občinski odborniki in politični aktivisti tolmačili navzočim bistvene točke letosnjega občinskega družbenega plana in proračuna ter odgovarjali na tehtna gospodarska vprašanja volilcev glede krajinskih investicij za graditev šole (Zavrs), glede pogodbene sodelovanja z zadružno (Poensak), glede elektrifikacije Haloz (Zetale) in druge. Ob tej priložnosti so dali volilci navzočim vrsto pobud za olajšanje krajinske administracije, za pravilno uporabo sredstev za izboljšanje cest (Slovenske gorice) in za vrsto drugih vsakdanjih problemov, ki so jih izdaje vedno reševali s silo, temveč s pogaranji. Zato sta Macmillan in Eisenhower pristala, da se maja sestanejo štirje zunanjji ministri, da bi pretresli sovjetska in zahodna gledališča o Berlinu in Nemčiji. Pred tem se bodo sestali zunanjji ministri konec marca v Washingtonu, da bi nastopili z enotnimi zamisli.

Britanski premier je kaže, uspel prepricati ameriškega kolega, da bi bila primerna konferenca na najvišji ravni. Vedno znova je poudarjal, da nemškega problema ne smejo rešiti s silo, temveč s pogaranji. Zato sta Macmillan in Eisenhower pristala, da se maja sestanejo štirje zunanjji ministri, da bi pretresli sovjetska in zahodna gledališča o Berlinu in Nemčiji. Pred tem se bodo sestali zunanjji ministri konec marca v Washingtonu, da bi nastopili z enotnimi zamisli.

Če bo konferenca štirih ministrov uspešna, so pripravljenci sklicati konferenco na najvišji ravni, ki naj bi bila letos avgusta. Premier Macmillan je še v svojih predlogih celo tako daleč, da je predlagal konferenco na najvišji ravni vsakega pol leta, če bo seveda prva pokazala, da je možno sporazumevanje med ZAHODOM in Vzhodom.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da Nemci gledajo na problem združitve kot na svoj no-tranjepolitični problem. Socialdemokrati so objavili svojo zamisel o združitvi preko treh etap. Če se ne bi v to vmešavale velike sile, predlog ne bi bil za zavreči, ker računa na postopno združevanje nemškega gospodarskega in političnega življenja.

Poziv!

Republiški Odbor za proslavo 40-letnice KPJ v Sloveniji pripravlja skupno z Zgodovinskim arhivom CK ZKS in Muzejem NO razstavo »40 let obstoja Komunistične partije Jugoslavije« in tem v zvezi poziva vse tovariše, ki razpolagajo s kakršnimi koli materiali zgodovinske vrednosti iz dobe delovanja Komunistične partije Jugoslavije 1919–1959.

Podobor za razstavo bo lahko koristno uporabil prav vse, kar se nanaša na delovanje Partije na raznih področjih javnega življenja, to je pisano in tiskano gradivo (zapisniki, pisma, beležke, dopisi, okrožnice, poročila, letaki, brošure, knjige — zlasti take z rokopisnimi pripomembami, časopisi, revije, fotografije, članske izkaznice, proučnine in osebni dokumenti, skice, zemljevidji). Se bolj bo odbor potreboval predmete, kot zastave in uniforme raznih delavskih in splet naprednih društev, žige, razmnoževalne aparate za ilegalno literaturo, štance, znake, torbice in kovčke, predmete, ki so jih ljudje izdelali ali uporabljali v zaporih in internacijah, orožje, opremo iz bunkerjev, bolnici in tehnik, predmete za maskiranje, predmete za mučenje borcev za svobodo, priprave za sabotajo, pisalne stroje, črke in ostale tiskarske pripomočke itd.

Prosimo, da vsak kos, ki ga pošljete, pa naj bo to pisani dokument ali predmet, zanesljivo dokumentirati, se pravi natanko poveste, kdo ga je uporabil, v kakšne namene, kdaj in druge podrobnosti. Na fotografijah je treba označiti osebe s številkami in napisati k številkom legalna in ilegalna imena.

Vse, kar želite oddati, pošljite ali prinesite osebno v Zgodovinski arhiv CK ZKS, Ljubljana, Trg revolucije 1.

Materiale odkupujemo ali sprejemamo v posložilu. Odbor jamči za vrnitev izposojenih materialov. Od materialov, ki jih bo možno preslikati, bodo tovariši poleg svojih materialov prejeli še nove kopije z istočasno povrnitvijo vseh stroškov pošiljanja. Fotografije vrnemo v 14 dneh, ostalo po razstavi.

Materiale poslati ali pa sporočiti naslove, kje se nahajajo, čimprej ali vsaj do 15. aprila 1959 na naslov: Zgodovinski arhiv CK ZKS, Ljubljana, Trg revolucije 1, telefonska številka 23-571.

Če nekdo sam ne razpolaga z naštetimi predmeti, pač pa ve, kje se nahajajo, naj, prosimo, sporoči naslov dotičnega, ki to brani.

Razstavo bo prevzel Muzej narodne osvoboditve, ki se bo s tem tudi preoblikoval in preimenoval v Muzej revolucije. Tako razstava ne bo samo občasnna, temveč se bo spremeni v stalno, kar še posebej podčrtava njen pomembnost.

Prosimo tovariše, da se odzovejo temu pozivu in tako prispevajo k kvaliteti naše partitske razstave in bodočega Muzeja revolucije.

Republiški odbor za proslavo 40-letnice KPJ v Sloveniji

Naš KOMENTAR

Macmillan je s potovanjem v Washington zaključil svojo posvetovalno misijo, ki jo je začel z obiskom v Moskvi. Pred Ameriški se je sestal s Francozi in Nemci, da bi dobrodo spoznal zahodna stališča o nemškem problemu. O različnih glediščih smo pisali v prejšnjih številkih, tako da bi tokrat ocenili samo njegovo posvetovanje z Eisenhowerjem. Sam je dejal, da tako zadovoljni na tehtna gospodarska vprašanja volilcev glede krajinskih investicij za graditev šole (Zavrs), glede pogodbene sodelovanja z zadružno (Poensak), glede elektrifikacije Haloz (Zetale) in druge. Ob tej priložnosti so dali volilci navzočim vrsto pobud za olajšanje krajinske administracije, za pravilno uporabo sredstev za izboljšanje cest (Slovenske gorice) in za vrsto drugih vsakdanjih problemov, ki so jih izdaje vedno reševali s silo, temveč s pogaranji. Zato sta Macmillan in Eisenhower pristala, da se maja sestanejo štirje zunanjji ministri, da bi pretresli sovjetska in zahodna gledališča o Berlinu in Nemčiji. Pred tem se bodo sestali zunanjji ministri konec marca v Washingtonu, da bi nastopili z enotnimi zamisli.

Britanski premier je kaže, uspel prepricati ameriškega kolega, da bi bila primerna konferenca na najvišji ravni. Vedno znova je poudarjal, da nemškega problema ne smejo rešiti s silo, temveč s pogaranji. Zato sta Macmillan in Eisenhower pristala, da se maja sestanejo štirje zunanjji ministri, da bi pretresli sovjetska in zahodna gledališča o Berlinu in Nemčiji. Pred tem se bodo sestali zunanjji ministri konec marca v Washingtonu, da bi nastopili z enotnimi zamisli.

Sovjetska teza o mirnem gospodarskem tekmovanju med dvema sistemoma, samo fraze, da bi pomirili ljudi in delali po svoju. Čeprav so to pesimistična vprašanja, ne moremo prezreti dejstev, ki dokazujejo, da ne moremo pričakovati prevelike strpnosti med dvema blokoma.

Sovjetska teza o mirnem gospodarskem tekmovanju med dvema sistemoma, samo fraze, da bi pomirili ljudi in delali po svoju. Čeprav so to pesimistična vprašanja, ne moremo prezreti dejstev, ki dokazujejo, da ne moremo pričakovati prevelike strpnosti med dvema blokoma.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da Nemci gledajo na problem združitve kot na svoj no-tranjepolitični problem. Socialdemokrati so objavili svojo zamisel o združitvi preko treh etap. Če se ne bi v to vmešavale velike sile, predlog ne bi bil za zavreči, ker računa na postopno združevanje nemškega gospodarskega in političnega življenja.

GLASBENA SOLA V PTUJU

PROSLAVA

40-letnice slovenske glasbene šole v Ptiju

3. aprila 1959: Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta ob 20. uri v Šolski dvorani: Leon Pfeifer, Ali Dermelj, Vinko Šusteršič, Cenda Sedlauer. — Sodeluje sopranistka Zlata Gašperšič.

4. aprila 1959: Akademija v Mestnem gledališču ob 19. uri. Nastopajo pevski zbor pripravljalcev s pionirskim orkestrom, mladinski pevski zbor in godalni orkester Glasbene šole z Mestno glasbeno šolo.

6. aprila 1959: Nastop gojencev Glasbene šole iz Ptuja in gojencev Srednje glasbene šole iz Ljubljane ob 19. uri.

8. aprila 1959: Nastop gojencev Glasbene šole iz Ptuja ob 19. uri.

10. aprila 1959: Nastop gojencev Glasbene šole iz Ptuja ob 19. uri.

Od 5. do 12. aprila 1959: Mestna glasbena šola v refektoriju Mestnega muzeja v Ptiju.

Vstopnice in programi v pisarni Glasbene šole.

Letos proslavlja Glasbena šola 40. obletnico ustanovitve slovenskega zavoda. Zgodovina slovenske glasbene šole v Ptiju sega sicer še dalje nazaj v leto 1883, ko je ptujska Čitalnica ustanovila glasbeno šolo. Zal je ta šola poučevala otroke čitalničarjev le štiri leta. Prenehala je z delom, ker ni imela materialnih pogojev in se ni mogla razviti in razširiti kakor njena konkurenčna šola nemškega Glasbenega društva, ki je bila ustanovljena že prej, to je 1878, ter je uživala široko podporo. Za Slovence so nastali bolj demokratični načini. 1. julija 1919 so ustanovili slovensko Mestno glasbeno šolo in tako sta bili v našem mestu tedaj dve glasbeni šoli, »slovenska« in »nemška«. Da bi za vselej onemogočili delo nemške glasbene šole, je mestno zastopstvo zahtevalo, naj nemško Glasbeno društvo sklice 2. avgusta izredni občni zbor in na njem obravnava zdržitev Mestne glasbene šole z glasbeno šolo nemškega Glasbenega društva.

<

Šolska zadruga v Cirkulanhima ima večletne dragocene izkušnje

Osemletka v Cirkulanhima z velikim šolskim okolišem in z okoli 650 otroci spada med redke šole v Sloveniji, ki imajo že od leta 1954 dalje šolsko zadrugo z 2 ha zemlje, ki jo obdelujejo z uspehom. Ker imajo manjše površine zemlje tudi druge šole v občini, naj jim posredujemo nekaj izkušenj mladih zadržnikov iz Cirkulan, ki so zanimive in poučne. V zvezi s temi vprašanji smo se obrnili na ravnatelja osemletke tov. Vlada Stumbergerja, ki nam je skrb, delo in uspehe zadruge tako opisal:

»Naša šola si je že pred leti postavila naloge vrgzati otroke poleg ostalega tudi v ljubezni do dela na zemlji, do zadržnega dela in gospodarjenja s skupno pridelanimi podelki. Skratka, otroci iz naše šole naj bi se v šoli naučili povezovati teorijo s praksom, naj bi se navadili delati, strokovno delati in tudi odločati o uspehih svojega dela.

Pričeli smo brez sredstev. Na začetni kapital je bil naša načrt za sodobno izobraževanje šolske mladine, dobra volja učiteljsva in otrok ter nekaj zemlje. Začeli smo pravilno in pravocasno in danes je naš uspeh že viden. Spoznamo s starši in oblastjo smo pričeli in vsi skupaj so razumeli, kaj želimo in nameravamo. Nismo imeli gnoja, da bi najprej nahranili zemljo. Pomenek z nekaterimi ljudmi iz bližine je zadoščal, da smo dobili gnoj – že čez nekaj ur. Pepel, pesek, malta, smeti itd. niso bili več nekoristni odpadki. Obdelali smo zemljo in jo pognojili. Težka ilovica je postal raheljša in primerna za saditev. Dobili smo jablane, hruške, breske in še marsikaj. Ljudje so nam dali vse, kar so imeli in kar smo rabili. Tudi drugod so nam šli na roko. Celo 3000 sadik selezioniranih vrbe se je znašlo v Cirkulanhama na razpolago. Pridne roke otrok so pod dobrim vodstvom vse spravile na odrejena mesta. Se prej so otroci pripravili dovolj komposta. Pozimi smo napravili ograjo okrog našega zadržnega posestva, 364 m ograje že nekaj pomeni, posebno če jo izdelajo sami otroci. S sposojenim orodjem smo le nekaj časa delali. Sedaj imamo svojo orodnjico z orodjem. Ne škopimo z ročno škropilnico, ampak z motorko.

Spočetka je bila vsa skrb na rameni učiteljstva, sedaj pa delo vodijo in organizirajo mladi zadržniki. Nasade izredno čuvajo. Ljubosumno čuvajo in negujejo vsako rastlino in točno vedo, katero je kdaj zasadil in kako jo neguje. V njihovi skrbi je terarij, avarij s 1800 litri vode in alpine s subtropskim, alpskim in ostanim rastlinstvom, vrbov nadaljno v sadovnjak.

Poleg pedagoškega uspeha se je pokazal tudi gospodarski uspeh. Pridelok jim da letno 190.000 din dohodka. Njihovo zadržno delovanje je podobno mravljušču. Na posestvu dela vsak učenec mesečno po 45 minut, če le pride na vrsto. Viški pridelkov so namenjeni šolski kuhinji. Učijo se tudi konserviranja pridelkov in njih uporabo za pestro prehrano.

Vrbov nasad namenjava po-večati, da bi lahko z lastnim

pričelkom vrbe zalačili lastno pletarsko delavnico. V sredini vrbovga nasada nameravajo imeti kokošo farmo z okrog 100 selezioniranimi kokošmi.

Jajca bodo zamenjivali z domačimi, da bi priski ljudje dočistokrvnih plemenskih kokoši. Letos so povečali malinov nasad ter nasad ligustre, ki bo za okrasitev kraja. Letos bodo vzgojili 1200 kanadskih topolov. Mlado sadno dreve so prisneli otroci iz domaćih nasadov in obnovili zadržni nasad, kjer ga je poskodoval voluhar. Seno pokosijo in spravijo ter ga prodajo spomladki, ko ima ceno. S povečanjem vrbovga nasada bodo imeli za 300.000 dinarjev večji letni dohodek, kar bi jim omogočilo, da bi postala zadruga finančno samostojna. Če pa bodo dobili od občine še kakša sredstva, jih bodo vedeli dobro naložiti.

Gredice okrog šolskega poslopja povedo, da so tu takoj doma otroci, ki se razumejo pričeli na cvetličarstvo in na

okrasno grmičevje. Njihovi šolski hodniki so prijazni, ker so v njih lončnice, ki jih prav tako negujejo otroci.

Ce bo vsak otrok odnesel s seboj v življeno vse, kar ga je naučila šola v Cirkulanhama in to znanje tudi praktično uporabljal, bo dovrzen za nasredno gospodarjenje in bo rad sodeloval s kmetijskim gospodarstvom in s kmetijsko zadrugou.

Kjer imajo manjše vrtove pri šolah, bi po mnenju tov. Stumbergerja lahko začeli z zadrugo v manjšem obsegu in s primerimi kulturnimi pošodbami načinu kmetijske proizvodnje. Uspeh ne bi izstal in bi otrokom praktično delo po teoretičnem pouku in razlagah o naprednem kmetijstvu in družbenem upravljanju v zadrugah včelo smisel za organizirano delo in za plansko proizvodnjo ter veljavno besedje proizvajalcev v skupni skrbi za napredek.

Delo ormoškega Turistično - olepševalnega društva v minulem letu

V času lanskoletnega občnega zboru ormoškega Turistično-olepševalnega društva je to štelo 47 članov, od katerih pa jih je prišlo na občni zbor samo nekaj, da sploh ni mogel delati. Zato je tedanjem odbor ostal v svoji funkciji še celo lansko leto. Tajnik j. v njem ni vzdržal, bodisi da mu njegovo »delo« ni ujagalo in ker je pač bil z drugim vidnejšim delom prebremenjen in je zato odstopil. Tedaj so v odbor kooptirali mlajšega upokojence. Z njim se je začelo, kakov je pokazal letošnji občni zbor, v društvu novo življeno. Upravni odbor je imel lani 6 sej in od teh je bila le ena neslepčena. Pri mariborski Turistični zvezi so si izposlovali podporo, da so na Dravi uredili kopališče in ga zavarovali pred rušenjem v Dravo, popravili so mostički s stopnicami v vodo, postavili lesene kabine, napravili klopi in obesalnice, navozili pesek na otroško igrišče in drugo. Sprožilo se je tudi vprašanje novega kopališča ob izlivu Lešnice v Dravo, ker vođa izpodida tla in spreminja strugo. Dravsko ulico in poti v mestnem in grajskem parku so očistili ter posuši z belim peskom.

Največ pa je bilo storjenega za ureditev tujih sob v bivšem hotelu. Društvo sta pri delu podpirala občina in njena komunalna ustanova. Vsi stroški so znašali okoli milijon dinarjev. Nerešeno je še ostalo vprašanje nabave nove posteljnine in kdo naj prevzame skrb za tujke sobe. Vinarska zadruga ali njena gostilna. To bo vsekakor potrebno čimprej urediti, ker sedaj tuji ne vedo, na koga naj se glede prenočišča obrnejo.

TOD si je v minulem letu načrtoval perspektivni plan dela, t. j. sestavilo je pregled vsega, kar

je potrebno in kar namenava za razvoj turizma čimprej izvršiti. V tem planu je načrtih kar 27 različnih del, o katerih so na letošnjem občnem zboru razpravljali. Poleg onega, kar začeva zunanjosti mesta, mestni in grajski park ter cvetlične našade, ima društvo v vidu skrb za zgradbo gostišča s sobami za tuje, premestitev tržnice in občinske tehnlike, ki ovirata promet, ureditev odprtga kanala pri bolnišnici, dočelitev prostora za odlaganje smeti, ureditev izletniškega doma na Hajndlu, za katerega se zanima tudi društvo Partizan, ter prostora za camping itd.

Omembje vredno je, da je bil odziv za ureditev kopališča s protostoljnim delom dober – dokaz, da se prebivalstvo le zanima za delo društva in ga po svojih močeh podpira, če ga zna upravni odbor za svoje delo pridobiti.

Ce bo društvo v doglednem času vsaj nekaj od predvidenih del izvršilo, se ne bo treba batiti, da bi Ormožani govorili, da je društvo nepotrebitno in da naj se razide. Uvidevni in razgledani Ormožani tega ne bodo dopustili, ker dobro vedo, da Ormož lahko postane po svojih kulturno-zgodovinskih spomenikih in prirodnih lepotah kraja in okolice važna turistična postojanka Slovenije. Gorice in vinski vrhovi so tako lepi, da je bilo že iz mnogih ust slišati, da nimajo ti kraji sebi enakih na vsem svetu.

Če človek razmišlja, zakaj ni v Ormožu prava smisla za turizem, mu nehote pribajajo na misel Prešernove besede o Bogomilli (Krst pri Savicu), da tudi Ormožani ne vidijo lepot svojega kraja, ali bolje, da jih ne znajo ceniti in kovati iz njih sredstev za procvit svojega mesta.

Kopali se bomo še vedno v starem kopališču

Po dograditvi vodovoda in kanalizacije v Ptiju bo potrebno misliti tudi na zgraditev športne in higienično urejenega letnega kopališča.

Sedančno letno kopališče je potrebno temeljite obnovite. Dotrajala so ležišča za sončenje, ki so skoraj popolnoma preprečila v jih bo potrebno nadomestiti z novimi hrastovimi, ki bodo lahko služila do konca uporabe tega kopališča. Obnovite potrebne so tudi kabine, ki so že doslužile. Njih obnova je zahteval že sanitarni inšpekator. Ta dela bodo stala več kot 2 milijona dinarjev in je bil tozadnevn znesek že odobren.

Kje bi naj bilo novo kopališče se je razpisalo več Ptujčanov. Kje bo njegova lokacija, bodo pokazala prihodnja leta, razvoj Ptuja in vodnih razmer po urejenem vodovodu in kanalizaciji.

Izvršnega odbora sindikalne podružnice, delavskega sveta in direktor podjetja. Tudi tu je bil v glavnem govor o nagrajevanju delavcev po učinku, o »vseh tretjinah in o drugih aktualnih vprašanjih sindikalnega dela v občini.«

Obisk v IKLIP

V nedeljo, 15. marca, sta član predsedstva RO ZSS Martinčič iz Ljubljane in tajnik OSS obiskala delovni kolektiv IKLIP, kjer sta se razgovarjala z vodilnimi organi sindikata in delavskega upravljanja o sestavi tarifnega pravilnika in o nedavnih dogodkih v kolektivu. Po razgovoru sta si sindikalna delavca skupno z udeleženci razgovora ogledala tovarno.

V »Perutnini«

Istega dne sta obiskala še delovni kolektiv izvoznega podjetja »Perutnina«, kjer so se zbrali član-

SEJA PREDSEDSTVA SZDL SLOVENIJE

Združitev »Ljudske province« in »Slovenskega poročevalca«

19. marca je predsedstvo SZDL Slovenije razpravljalo o aktualnih zunanjopolitičnih zadevah ter sklenilo, da je treba vse članstvo SZDL podrobno seznaniti s politično vsebinou potovanja predsednika Tita po dejelah Azije in Afrike. Poleg drugih aktualnih vprašanj je predsedstvo obravnavalo tudi ukrepe za združitev občnih slovenskih juntranjih listov: »Ljudske pravice« in »Slovenskega poročevalca«, ki bosta po prvenstvu letos izhajala pod imenom »Delos«.

Predsedstvo je utemeljilo združitev občnih časnikov z dejstvom, da bosta združena časnika kollektiva in združena sredstva občnih časnikov lahko obsežnejše, hitreje in v kakovostenje obveščala naše delovno ljudstvo, katero sta doslej ločeno.

Časniki bo izhajal vsak dan ter bo imel 10 do 16 strani.

POMOŽNA POŠTA GRAJENA UKINJENA

Z 31. marcem 1959 preneha posloviti pomožna pošta v Grajeni. Pomožna pošta se mora ukiniti, ker take pošte niso več predvidene v organizaciji PTT.

Sedanji poštni okoliš pomožne pošte Grajena se deli med pošti Ptuj in Spodnji Duplek. K pošti Spodnji Duplek se priključi naselje Vumpah v celoti in del Krčevine pri Vurbergu, številke 133 do 150. Prebivalci naselja Vumpah in dela Krčevine, ki se priključijo pošti Spodnji Duplek, naj odslej naslavljajo pošiljke na to pošto. Prebivalci naselja, priključenih pošti Ptuj, naj v naslovu navedejo kot naslovno pošto Ptuj.

Ptujske vesti

Vodovodna dela v Ptiju se bodo letos nadaljevala

Za novi ptujski vodovod, ki bo v letu 1960 ali najpozneje 1961 leta služil svojemu namenu, je že položenih 1453 m cevovoda premera 125 do 500 mm. V letu 1958 je bil položen cevovod čez novi cestni most v Ptiju iz jeklenih cevov premera 250 mm. V zvezi s tem sta bila zgrajena na vsaki strani Drave po dva betonska jaska z namenom, da se cevi položijo izven novozgrajenih cestnih ramp, kjer so jih na most. Cevedova v novo nasute cestne rampe (priključke) ni bilo mogoče položiti, ker se nasipi, posedajo in bi zaradi zaradi tega popokale.

Letos je predvidena dograditev črpalnice s kompletno instalacijo opreme. Izpeljane bodo cevi čez delavnico. Cevedova na levem in desnem strani Drave bosta spojena in v mestu bo razširjeno vodovodno omrežje.

Kopali se bomo še vedno v starem kopališču

Po dograditvi vodovoda in kanalizacije v Ptiju bo potrebno misliti tudi na zgraditev športne in higienično urejenega letnega kopališča.

Sedančno letno kopališče je potrebno temeljite obnovite. Dotrajala so ležišča za sončenje, ki so skoraj popolnoma preprečila v jih bo potrebno nadomestiti z novimi hrastovimi, ki bodo lahko služila do konca uporabe tega kopališča. Obnovite potrebne so tudi kabine, ki so že doslužile. Njih obnova je zahteval že sanitarni inšpekator. Ta dela bodo stala več kot 2 milijona dinarjev in je bil tozadnevn znesek že odobren.

Kje bi naj bilo novo kopališče se je razpisalo več Ptujčanov. Kje bo njegova lokacija, bodo pokazala prihodnja leta, razvoj Ptuja in vodnih razmer po urejenem vodovodu in kanalizaciji.

Izvršnega odbora sindikalne podružnice, delavskega sveta in direktor podjetja. Tudi tu je bil v glavnem govor o nagrajevanju delavcev po učinku, o »vseh tretjinah in o drugih aktualnih vprašanjih sindikalnega dela v občini.«

B. so bili napravljeni načrti in kar je glavno – so bili zagotovljeni krediti, tako da se bo z gradnjom začelo že 1. aprila t. l.

Graditi se bodo pričeli slednji objekti:

1. Šolski center ob Zrinjsko-Frankopanski cesti. Ze doslej sta osnovni šoli na Mladiki (okrog 50 razredov) delali v dveh izmenah.

Za prihoden šolski let je bilo v glavnem govor o nagrajevanju delavcev, o tarifnem pravilniku, zaključenem računu in ostalih aktualnih vprašanjih.

B. so bilo zagotovljeno na našo dora-

Štirideset let od ustanovitve KPJ

Spominski dnevi KPJ

27. marca 1942 – pada Stane Zagor, član CK KP.

30. marca 1939 – Na pobudo Jugoslovenske ženske zveze podpisuje 67 ženskih društev in 185 mesišnih organizacij posebno spomenico, ki poudarja enotnost slovenskih žensk in manifestira za narodno državo (v okviru nadomembnega akcij – ustanovljen Meddržavni odbor slovenskih ženskih društev – brekerikalk).

V prvih polovici leta 1952 – ustanovita Edvard Kardelj in Boris Kidrič začasno pokrajinsko vodstvo KPJ za Slovenijo. Pokrajinsko vodstvo KPJ v Sloveniji začne izdajati ilegalno glasilo »Rdeči prapor« s prilogom »Proletarski, glasilo revolucionarjev slovenskih delovnih žensk« (do 1954).

2. aprila 1955 – pred ljubljanskim sodiščem obojenih 21 komunistov, večinoma Primorcev.

Aprila 1954 – izjava komunističnih strank Jugoslavje, Avstrije in Italije o skupnem stališču do slovenskega vprašanja (za samoodločbo narodov s pravico do odecipitve od imperialističnih držav, za združitev slovenskega naroda).

**KOT ŽRTVE STE PADLI
OBORIT ZAHAS**

NAD 500 ŽRTEV JE PADLO IZ PTUJS

K 40. obletnici slovenske glasbene šole v Ptiju

(Nadaljevanje s 1. strani)

no vodi zavod, z enakimi pravicami in enakimi službenimi predmetki kot od mestne občine nameščene osebe ali njegov namenstnik. Prepuščeno mu je na voljo, da svoj prosti čas lahko posveča Glasbenemu društvu (Musikvereinu) in tudi javnim nastopom.

3. Gdž. Marija Schweyda prezame Mestna glasbena šola z mesečno plačo 400 K, in tudi njej je prepričeno, da svoj prosti čas posveča Glasbenemu društvu (Musikvereinu) kakor tudi javnim nastopom.

4. Revni in manj premožni, sposobni učenci, ki so bili sedaj oproščeni plačevanja ukovine ali so plačevali znižano ukovino, naj uživajo tudi v Mestni glasbeni šoli iste ugodnosti, kakor so jih uživali sedaj brez ozira na nacionalno pripadnost.

5. Za učence, ki bolj obvladajo nemški jezik kakor slovenski, je učni jezik nemški, ako se sami ne odločijo drugače.

6. Za glasbene vaje in prireditve Glasbenega društva (Musikvereina) naj bo zagotovljena uporaba prostora.

7. Vsemu učemu osebju Mestne glasbene šole je dovoljena udeležba pri vajah in prireditvah Glasbenega društva.

8. Člani Glasbenega društva imajo prost vstop k nastopom učencev Mestne glasbene šole in pravico do polovice znižanim cenam (pri vstopnicah) za one koncerte, v katerih sodelujejo nekdanji učenci Glasbene šole (Musikschule). Prav tako imajo učeno osebje in učenci Mestne glasbene šole prost vstop k javnim prireditvam Glasbenega društva (Musikvereina), v katerih sodelujejo učitelji ali učenci Mestne glasbene šole.

9. Glasbene društvo lahko svoj inventar, ki ga je posodil Mestni glasbeni šoli, uporabi pri koncertih po predhodni prijavji.

10. Mestna občina prevzame jamstvo za vzdrževanje v oskrbo in uporabo prepričenega inventarja.

Ta odgovor so na izrednem občnem zboru 2. avgusta 1919 obravnavali od točke do točke in o njem tudi glasovali. Odgovor je bil v zgornji obliki in obsegu sprejet soglasno, le pri 5. točki odgovora je bil en glas proti. Iz vsebine odgovora se vidi, da so se Nemci zavedali, da predloga o združitvi obeh glasbenih sol ne morejo odločiti.

Pristali so na združitev iz politične nujnosti. Odgovor sam pa je tak, da občina ni mogla pristati na pogoje, ki jih ta odgovor vsebuje. Glasbene društvo je hotelo zaščititi pred vsem lastne interese, zagotoviti si je hotelo obstoj šole, zavarovati društveno imetje in zagotoviti v primeru pristanka v Mestni šoli tudi vodilno vlogo. Občina na ta sklep občnega zabora nemškega glasbenega društva ni odgovorila. Zato je nemška glasbena šola delala nemoten tudi še v šolskem letu 1919/20. Iz sejnega zapisnika Glasbenega društva z dne 12. novembra 1919 je sicer videti, da je odbor razpravljal o konferenci, ki so jo imeli nekateri člani odpora z zastopniki občine, političnim komisarjem Mežo, direktorjem gimnazije Vajdo, profesorjem Vodnikom, Ivo Kobalovo, upravnico Mladinko in ravnateljem Mestne glasbene šole Engerjerjem, žal pa ni zapisano, o čem so konferirali. Prav gotovo pa je, da so konkretnje obravnavali vprašanje združitve obeh glasbenih sol.

Nemška glasbena šola je med tem časom podvajila svojo dejavnost. Hotela je pred ptujsko javnostjo opraviti svoj obstojo. Že v šolskem letu 1918/19 je imela šola kar tri interne in tri javne nastope in priredila še dva komorna večera. V šolskem letu 1919/20 je pripravila pet šolskih prireditiv in tri svečane koncerte v počasitev desetletnega delovanja direktorja Karla Ettlerja. Hotela je torej v novih političnih prilikah glasnje manifestirati svojo kulturno pomembnost. Zadnji koncert Glasbenega društva je bil 24. junija 1920.

12. julija 1920 je sklenil odbor Glasbenega društva, da bo glavna skupščina 2. avgusta 1920. Sklenili so, da bodo člani poslali tiskana vabila, ki bodo veljala kot vstopnice. To so storili zaradi tega, da bi opozorili vse člane na važnost občnega zabora in »da se ne bi vrnili v skupščino«, kakor pravi zapisnik, »nepoklicani in jo motili, kar bi bilo verjetno po raznih znakih. 30. julija 1920 je bila še ena seja. Sklicana je bila, kakor je zapisano v sejnim darskih zapisnikih, na zahtevo mnogih društvenih članov, »katerim so postale jasne namere, ki bi lahko ovirale obstoj društva«. Odbor je namreč zvedel o propagandi »za vstop v društvo takih oseb, ki so daleč od društva«. Nameravani vstop izvirja bolj iz političnih kakor kulturnih interesov. Vstop teh

članov je potreben le zato, da prosi nečlane, da zapustijo dvorano, so Slovenci proti temu glasno protestirali. Trušč in nemir sta preprečila nadaljevanje občnega zabora. Predsednik Kasimir je prosil vladnega komisarja, da uveljavlja svojo avtoritet, toda tu je izjavil, da občni zbor zaključuje. To je med Slovenci izvalo zmagoslavni krik. Slovenci so zahtevali, da se takoj započeti društveni protesti. To se je tudi zgodilo. Zborovalci so se razšli. Naslednji dan so inventarizirali društveno premoženje. Nemci so se trudili z raznimi intervencijami na najvišjih luhinskih mestih v Ljubljani in Beogradu, da bi se jim vrnila imovina in da bi se dovoli še nadaljnji obstoj društva.

V teh svojih prizadevanjih pa niso uspeli, ker je bilo nemško Glasbeno društvo z odlokom Pokrajinske vlade v Ljubljani dne 24. aprila 1921, štev. 20554/s-iz leta 1920 razpuščeno. Mestna glasbena šola je prevzela 1920. leta imovino razpuščenega Glasbenega društva in se vselila iz dijakega doma v prostore bivše nemške Glasbene šole. Mestna glasbena šola se je ves čas obstojalo od 1919/20 do 1921/22, posebno pa v dobi, ko je delovala nemška Glasbena šola, berila z začetniškimi težavami. Bilo je pomanjkanje sposobnega učnega kadra in tudi pravih organizatoričnih sposobnosti v tistih burnih časih rojstva pred-aprilske še ni bilo. Na veljavni in pomembnosti je šola šele polegoma pridobila, ko je šolo in vse glasbeno življenje v Ptiju prevzela 1922. leta Glasbena Matica.

NEDELJA, 29. MARCA

6.00—7.00 Veder nedeljski jutranji pozdrav vmes ob 6.05—6.10 Porotila, vremenska napoved in dnevni koledar, 7.00 Napoved časa, porotila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 7.15 Reklame, 7.30 Radijski koledar in pritočne dneve, 7.35 Veder zvoki, 8.00 Mladinska radijska igra — Pino Vatovec: Srečanje po potoku, 8.40 Prijedobljene skladbe za violinu in klavir, 9.00 Drago Korosec: Od Ptuja do Bleja, (Igra ansambla Srečka Dražija), 9.15 Zavabna matinica, 10.00 Se ponovite tovarish, 10.30 Rado Zakonjek: Stari Kisovar, 10.30 Otroci pojo in igrajo, (Prenos javne oddaje iz velike filharmonične dvorane v Ljubljani) 11.15 Dve orkestarski miniaturi, Bogo Leskovic: Kolo, Jakov Gotovac: Dinarica, 11.31 Igra zveznega orkesterja Radia Zagreb, 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.00 Napoved časa, porotila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda, 13.15 Zavabna glasba, vmes obvestila, 13.30 Za našo vas, 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa, porotila in vremenska napoved, 15.10 Reklame, 15.25 Poje Zenski vokalni kvartet, Pris Daniel Bačar: Skripi džem, Cvičete mi poje požar, Daš usred našeg se prir. Matija Tome: Lipa rešenej je, Moj Janči je na Tirolsko vandras; Sota voda je sumela, 15.40 Odmeti v Dunaju (vencik Straussov valčkov in po), 16.00 Zdravko Štemberič: Atomi in industrija (reportaža), 16.30 Zbori in samosevi Marjana Kozarne, Izvajajo mezosopranista Sonja Draksler, baritonist Marcel Ostašek, Ljubljanski komorni in Invalidski pevski zbor, 17.00 Igrajo veliki zahavni orkestri, 17.30 Radijska igra — Michelle Lorraine: Grad na morju (ponovitev), Režija: Maša Slavčeva, 18.25 Gieseckova igra: Debussija, 18.30 Nicolo Paganini: Koncert za violinu in orkester št. 2 v h-molu (Solist Ruggiero Ricci ter Londonski simfončni orkester dirigira Antone Colles), 19.00 Zavabna glasba, vmes obvestila in reklame, 19.30 Radijski dnevnik, 20.00 Izberite popeyko! (ponosni javne oddaje) — dan 27. marca v Trbovju, 21.00 Veder lepih melodij, (Pisan spred operne, solistične in orkestralne glasbe Offenbacha, Giordana, Chopina, Svendsena, Axmans, Leoncavallo, Čakovskega, Ljajdova in Gershwinja), 22.00 Napoved časa, porotila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan, 22.15 V plesem ritmu, 22.30 Porotila in pregled tiska, 23.10 Popeye in zahavne melodije, 22.45 Bela Bartok: Dve elegiji on, 8. (Izvaja pianist Andrej Foltés), 24.00 Zadnja porotila in zaključek oddaje.

TRŽNE CENE

na ptujskem živilskem trgu v sredo, 25. marca 1959:

Povrnine: krompir 20, zelje v glavah 30—40, klojce 50, korenček 40—50, petršček 50—60, špinaca 200—250, čebula 70 do 80, česen 200—300, zeleni 50 do 60, filoz 50—60, rdeča pesa 50, čebuljček 250—300, por 40, kisla repa 30, redkev 30, motovlje 200—300, radič 250, regrat 200, hren 100.

Sadje in sedeži: jabolka 25—30, orehi 100—130.

Zitnice in mlečni izdelki: ajdova močka 50, ajdova kaša 100, pšenica 30—40, oves 25, koruz 30, ječmen 40, proso 40.

Mleko in mlečni izdelki: mleko 30, smetana 150, sir 40—80, maflo 500.

Perutnina in jajca: kokoši 500, jajca 15.

Maščobe: zaseka 350, uvožena most 325, domača mast 400.

KINO

MESTNI KINO PTUJ

bo predvajal od 27. do 29. marca ameriški barvni film »Nežni akordi« in od 31. marca do 2. aprila jugoslovanski film »Skozi veje nebo«.

KINO MURETINCI

bo predvajal 29. marca ameriški film »Med nebom in zemljou«.

Potrjene kandidature

Občinska volilna komisija je na svoji seji skoča odbora Ptuj, ki bodo 9. in 12. aprila 1959 dne 24. marca 1959 potrdila sledete kandidature na priključenih delih območja bivših občin Gorjanci in Lešje:

a) Občinski zbor

Kandidati

Volična enota	Kandidati
38	1. RAJHER Stanko, Cirkulane 32 2. MILOŠIĆ Ivan, Gradišče 46
39	1. HERCOG Franc, Paradiž 89 2. BELSAK Jakob, Pohorje 40
40	1. ZURAN Anton, Gruškovec 43 2. KELC Jože, Gruškovec 79 3. PETROVIČ Jožef, Medribnik 20
41	1. ČOKL Dušan, Goriščica 37 2. VOGLAR Janez, Formin 16
42	1. BEZJAK Alojz, Moščanici 16 2. CUS Mirko, Mezgovci 57 3. PRELOG Stanko, Zagoriči 1
43	1. BELŠAK Franc, Muretinci 13 2. VOGRINEC Franc, Mata vas 16/a
44	1. PIGNAR Janez, Zamušani 16 2. CVITANIC Jurij, Zamušani 95
45	1. BEZJAK Jože, Bukovci 41 2. KOLEDNIK Janez, Stojinci 9
46	1. PRELOG Franc, Sobotinci 15
47	1. MAJCEN Andrej, Bratislavci 44 2. PETEK Janez, Polenci 5
48	1. VIČAR Janko, Strejaci 8 2. SLODNJAK Jože, Brezovici 8
49	1. PUNGRAČIĆ Ivan, Turški vrh 14 2. PUNGRAČIĆ Franc, Turški vrh 12
50	1. KOKOT Franc, Gorenjski vrh 15 2. ŠESEK Ferdo, Goričak 45 3. MAJCENOVIC Jožef, Hrastovec 18
51	1. SAGADIN Maks, Majšperk 33 2. MEDVED Ludvik, Sestrje 17
52	1. KOLENKO Anton, Breg 10
53	1. KOLAR Ivan, Stoporce 62 2. JERIC Vincenc, Sveča 5
54	1. JERIC Ludvik, Zetale 22 2. PULKO Vinko, Zetale 62 3. BUTOLEN Matevž, Dobrina 2
55	1. BEDENIK Vera, Cermežje 2. STOJNŠEK Franc, Nadole 12 3. POLAJŽAR Jože, Nadole 32
56	1. KERBLER Simon, Podložje 7 2. KARNEŽA Janez, Stogovce 8
57	1. LETONJA Konrad, Dolajec 10 2. PRELOZNIK Ivan, Doklece 2

b) Zbor proizvajalev

Volična enota	Kandidati
18	1. JERE Alojz, Majšperk 10 2. KOLAR Jože, Breg 11 3. KACJAN Jože, Breg 22
20	1. Zaradi manjših nepravilnosti kandidature za to volilno enoto še niso potrjene, ker so bile vrnjene gospodarskim organizacijam zaradi popravkov.
21	1. TUŠEK Ivo, Kidričeve 3 2. KOLARIČ Branko, Kidričeve 20
22	Gospodarska organizacija: Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričeve — obrat Sobetinci

Kandidati

4. PINTARIČ Franc, Majšperk 42 5. BEDENIK Marija, Podložje 20 6. PERNAT Angela, Ptujska gora 29
Gospodarska organizacija: Tovarna volne-ih izdelkov Majšperk
19. 1. LIPUS Vilko, Kidričeve 3 2. DOLENC Vinko, Medvede 4 3. PERSUH Leopold, Koritno 2 4. LAMPRET Ludvik, Medvede 26 5. ZUPANC Jakob, Ptujska gora 7
Gospodarska organizacija: Tovarna strojil Majšperk in ostali proizvajalci iz skupine A bivše občine Lešje
2. Skupina kmetijstva

Za vsakogar nekaj zanimivega

Tri leta po očetovi smrti

Do danes so se biologi previdno omejevali samo na poizkuse na nižjih vrstah bitij. Današnja biologija pa je že na takih stopnjih, da njenje odkritja in izum nujno vplivajo na usodo posameznikov in ljudi. Vsekakor bodo morali pravniki povedati svoje mnenje glede moralnih in družbenih interesov pri poseganju biologije v usodo človeka.

Umetno oplojevanje je eno od prvih takih poseganj v človekovo naravo. Tako oplojevanje je omogočilo, da postanejo ljudje, ki so na tisoče kilometrov nerazen, starši novega človeka. S posebnimi pripravami je bilo namreč mogoče ohraniti semenice nekaterih živali, da so tudi do deset let ostale žive.

Prvi dramatični poizkus te vrste na človeku je izvršila nedavno Američanka — biologinja. Njen mož, s katerim je bila poročena komaj nekaj mesecev, je pri neki avtomobilski nesreći nenadoma umrl. To je bil zarjo dvakratni udarec: izgubila je odličnega znanstvenega sodelavca in ljubljene moža, s katerim ni imela otroka ki si ga je tako želela. Toda mlada žena se je takoj odločila. Iz že mrtvega moževega telesa je vzela semenice in jih spravila po posebnem postopku v hladilnik. Od takrat so že minila tri leta, a mlada žena je imela z možem, ki

je tako dolgo mrtev, že dva otroka. Tako vidimo, da je umetna oploitev premagala čas in same razdalje.

Ufenjaki pa imajo še eno biološko vizijo pred sabo: večkratno razmnožitev iste celice. Nedavno sta dva znamenita britanska biologa objavili uspeh svojih poizkusov z žabimi jajci. Vzeli sta nekaj oplojenih jajc žabe samice, jim odvzela jedra in jih zamenjala z drugimi. Nova jedra so popolnoma nadomestila stare in omogočila, da so se jačne celice normalno delile, razvijale in da so iz njih nastali popolnoma normal-

ni in zdravi paglavci. Ugotovili so, da so si bili vsi podobni po znakinah in lastnostih. Če bi se to posrečilo pri ljudeh, bi bilo možno, da bi na umetni način ustvarili več tisoč Einsteinov, Chopinov itd.

To je sicer zelo groba primera, to da opravičljiva.

Iz tega vidimo, da je biologija znanost, ki lahko v temeljih izpremeni življenje posameznika in družbe. Znanost je docela premilna težave zaradi razdalj in ovire zaradi časa. Zato lahko od biologije pričakujemo še veliko novih odkritij.

Vzela je tako dolgo mrtev, že dva

Ptuj s Slovenskimi goricami in Halozami s turistične strani

»Ptuj z Dravskim in Ptujskim poljem, Slovenskimi goricami in Halozami obdajajo svojevrsne prirodne lepote. To je pokrajina bujnega, vrögrega poletja in sončne jeseni, širih žitnih polj, cestočega sadnega drevja, mozaik goric in grap, vinogradov in zidanic...«

Da slovenska zemlja ima neprecenljive prirodne lepote, že Cankar je zapisal o njem, »da se še zvezde ustavijo na svoji bleščici poti, kadar uzoč čudežno deželo pod seboj...«

Tak je uvod obširnega, zanimivega in prekrasno ilustriranega članka, ki ga je za revijo »Biseri Jugoslavije« napisal znan in agilen turistični delavec profesor Jože Maučec, član Sveta za blagovni promet in turizem pri Občinskem ljudskem odboru v Ptiju in predsednik Turističnega in opleševalnega društva Ptuj. Na vse načine se namreč trudi, da bi počivil turizem na območju ptujske občine, ki ima že staro turistično tradicijo, okrepljeno sedaj z novimi možnostmi in lepotami. V tem namenom je napisal obsežno in zanimivo literarno delo »Vodnik po Ptuju. Ker bo ta še letos razprodan, pripravlja TOD Ptuj novega, še bolj zanimivega »Vodnika« v slovenskem in v izvlečku tudi v tujih jezikih. Dalje je TOD Ptuj poskrbelo za izdajo prospektov v petih jezikih. Ker bodo tudi ti kmalu pošli, je na vidiku že nov prospect Ptuja in okolice. Tukaj pred izdajo je tudi reprezentativni album v dveh formatah o kulturnih in zgodovinskih spomenikih v Ptiju — starem Poetoviu.

Nedvomno prispevajo k dvigu serijske industrijske proizvodnje sodobnega pohištva v Jugoslaviji ter k povečanju izvoza teh izdelkov tudi specjalni mednarodni sejmi, ki se vrše vsake drugo leto v Ljubljani. Tako bo III. mednarodni lesni sejem prihodnje leto spomladis na Gospodarskem razstavu.

Medvedno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z okrog 5% ter spada tako skupno z Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo, ZDA ter Francijo med najpomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje

sodobnega pohištva po vrednosti z

okrog 5% ter spada tako skupno z

Veliko Britanijo, Zapadno Nemčijo,

ZDA ter Francijo med naj-

pomembnejše izvoznike pohištva na svetu.

Nedvomno prispevajo k dvigu

serijske industrijske proizvodnje